

Sygn. akt VI U 3090/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2016 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania G. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. :

- z dnia 10 września 2015 r., znak: (...)

- z dnia 8 października 2015 r., znak: (...)

w sprawie: G. D.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu G. D. prawo do emerytury od 1 września 2015 r.,

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. Akt VIU 3090/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. po rozpoznaniu wniosku G. D. z dnia 2 września 2015 roku odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, powołując się na artykuł 184 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2015 roku pozycja 748 z późniejszymi zmianami oraz na paragraf 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, tekst jednolity Dziennik Ustaw z tysiąc..., Dziennik Ustaw z 1983 roku numer 8 pozycja 43 ze zmianami. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, iż przyczyną odmowy przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach było nieudowodnienie wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W decyzji tej Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał także, iż na podstawie dowodów dołączonych do wniosku i uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania zakład przyjął za udowodnione okresy na dzień 1 stycznia 1999 roku a więc na dzień wejścia w życie obecnie obowiązującej Ustawy

emerytalnej nieskładkowej w wymiarze 1 roku, 2 miesięcy i 29 dni, składkowej w wymiarze 24 lat, 8 miesięcy i 22 dni, stażu sumarycznego ubezpieczeniowego emerytalnego 25 lat, 11 miesięcy i 21 dni, stażu pracy w szczególnych warunkach 6 lat, w wymiarze 6 lat. Równocześnie organ rentowy podał, że nie uwzględnił do, przy ocenie uprawnień emerytalnych ubezpieczonego okresu od 14 listopada 1989 roku do 28 lutego 1994 roku, ponieważ na świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionym przez (...) spółkę, Spółkę z o. o. przy określeniu stanowiska pracy brak powołania na Rozporządzenie branżowe i prawidłowego określenia charakteru wykonywania pracy zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku. Zakład informował ubezpieczonego, że po przedłożeniu prawidłowego dokumentu pozwalającego zaliczyć powyższy okres ubezpieczony nadal nie spełniałby warunków do nabycia emerytury. Odwołanie od tej decyzji wniósł ubezpieczony domagając się uwzględnienia, zmiany decyzji przyznania mu emerytury i uwzględnienia okresu pracy w szczególności, do szczególności, jako okresu pracy w szczególnych warunkach w (...) od 26 września 1980 roku do 13 listopada 1989 roku. Ubezpieczony wskazywał, że pracował w tym przedsiębiorstwie, jako kierowca samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3, 5 tony. Organ rentowy po złożeniu przez ubezpieczonego w..., w dniu 13 października 2015 roku świadectwa pracy z 27..., świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 27 sierpnia 2015 roku wydał decyzję z 8 października 2015 roku, którą także odmówił przyznania ubezpieczonemu prawo do emerytury z powodu nieudowodnienia, co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Decyzja z 8 października 2015 roku modyfikowała stanowisko organu rentowego odnośnie wymiaru czasu pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach gdyż wskazywała wyższy przyjęty przez organ rentowy okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 9 lat, 9 miesięcy i 1 dnia. Ubezpieczony także od tej decyzji odwołał się i kwestionował odmowę przyznania emerytury, co uczynił ustnie do protokołu rozprawy. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje. Ubezpieczony G. D. urodzony (...), 60 lat ukończył (...) roku. Okolicznościami niespornymi między stronami było to, iż ubezpieczony legitymował się stażem ubezpieczeniowym w pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 9 lat, 9 miesięcy i 1 dnia albowiem taki staż pracy przyjął organ rentowy w drugiej z zaskarżonych decyzji wskazując, że okres zatrudnienia ubezpieczonego od 14 listopada 1989 roku do 28 lutego 1994 roku w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością należy zaliczyć do okresu pracy powoda w szczególnych warunkach na podstawie świadectwa pracy z 27 sierpnia 2015 roku z wyłączeniem okresów nieskładkowych jak wskazywał organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie. Okolicznością niesporną między stronami było także to, iż ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, co wynikało z treści wniosku o emeryturę z dnia 2 września 2015 roku. Spór w niniejszej sprawie dotyczył tego czy zatrudnienie ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w B. od 26 września 1980 roku do 13 listopada 1989 roku może być w całości, bądź w części zaliczone do pracy w szczególnych warunkach. Ubezpieczony w tym Przedsiębiorstwie pracował na stanowisku kierowcy, mechanika i ponownie kierowcy, co potwierdza świadectwo pracy z dnia 13 listopada 1989 roku złożone organowi rentowemu oraz znajdujące się w aktach osobowych ubezpieczonego nadesłanych przez (...) Urząd (...) dotyczący zatrudnienia u tego pracodawcy. W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy dawał podstawy do ustalenia, iż część okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w B. może być zaliczona do okresu pracy w szczególnych warunkach ubezpieczonego. W szczególności Sąd Okręgowy ustalił, iż w okresie od 26 września 1980 roku do 14 lutego 1983 roku oraz od 27 października 1986 roku do 13 listopada 1989 roku ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Ustaleń w tej kwestii Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z dokumentów zebranych w aktach osobowych ubezpieczonego oraz dowodów z zeznań świadków i przesłuchania ubezpieczonego. Świadkowie J. U., S. G., T. W. (1), W. K. i Z. N. zeznali zgodnie na rozprawie iż..., iż ubezpieczony pracował w szczególnych warunkach, jako kierowca samochodu ciężarowego marki J. z przyczepą o ciężarze całkowitym powyżej 3...,18 ton. Świadek W. K...., W. K. podał, iż będący dyspozytorem transportów w Przedsiębiorstwie (...) w B. w okresie od 2 lutego 1985 roku do lutego 1989 roku zeznał, iż ubezpieczony G. D. jeździł samochodem marki J. z przyczepą o ciężarze całkowitym gdzieś około 18 ton. Świadek Z. N. także wskazywał, że ubezpieczony jeździł samochodem marki S.. Świadek S. G. twierdził, że ubezpieczony był kierowcą samochodu ciężarowego. Świadek T. W. (1) podał, iż ubezpieczony pracował na samochodzie marki S. sześćset sześć... S. o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony i woził ładunki na obszarze całej Polski. Świadek J. U. także podawał, że ubezpieczony jeździł samochodem tak zwaną dłużycą marki S. o ciężarze całkowitym powyżej 3 i pół...

[**koniec części** 00:15:51.269] TWL363951_02

[**Przewodniczący** 00:15:51.848] Tony. Zebrany w sprawie materiał dowodowy był stosunkowo spójny. Dostrzec bowiem należy, że także w aktach osobowych ubezpieczonego znajduje się dokument na karcie, pismo z dnia 13 listo..., października dwa tysiące..., czy listopada dwa..., osie..., 1986 roku, gdzie ubezpieczony wnosi o zmianę charakteru za..., gdzie kierownik Gospodarstwa, G..., T. W. (2) T. wnioskuję o przeszerogowanie G. D. od dnia 27 października w związku ze zmianą charakteru zatrudnienia, to jest przejściem z samochodu F. (...) na samochód J. 315. Na podstawie tych dowodów Sąd Okręgowy zatem ustalił, iż ubezpieczony w okresach wskazanych wyżej, od 26 września 1980 roku do 14 lutego 1983 roku oraz od 27 października 1986 roku do 13 listopada 1986 roku wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony, która w załączniku do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wykazie A dziale VIII, w Transporcie, pozycji 2, wskazana jest jako praca wykonywana w szczególnych warunkach, wskazana tam bowiem praca kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Okresy powyższe dodane do okresu pracy uwzględnionego w zaskarżonych decyzjach przez organ rentowy, jako praca w szczególnych warunkach, dawały 15 lat i 2 dni. Niezależnie od tego wskazać należy, iż organ rentowy nie miał podstaw do pomniejszenia stażu pracy w szczególnych warunkach ubezpieczonego w KW..., w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B. okresie od 14 listopada 1989 roku do 28 lutego 1994 roku o okresy nieskładkowe. W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego uznaje się, iż przepisy te stano..., Rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku stanowią ekspektatywę prawa w związku z artykułem 184 Ustawy emerytalno-rentowej i brak podstaw do korekty stażu pracy w szczególnych warunkach na podstawie artykułu 32 ustępu 1a Ustawy emerytalno-rentowej. Także staż ubezpieczonego powinien być także powiększony o te okresy nieskładkowe, które bezzasadnie obniżył organ rentowy. Łącznie staż pracy ubezpieczonego, przy uwzględnieniu całości okresu pracy w szczególnych warunkach, od 14 listopada 1989 roku do 28 lutego 1994 roku w spółce (...) wyniósł zatem nie..., wniósł zatem łącznie 5 lat 3 miesiące i 2 dni, co dawało łącznie staż pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach w wymiarze 15 lat 6 miesięcy i 19 dni. Zgodnie z artykułem 184 Ustawy z dnia 17 grudnia tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego..., 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z artykułem 184 ustępem 1 ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w artykule 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie osiągnęli: po pierwsze, okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz po drugie, okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w artykule 27 Ustawy. Ustęp 2 artykułu 184 wskazuje z kolei, że emerytura, o której mowa w ustępie 1 przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem zakładu na dochody Budżetu Państwa. Artykuł 32 Ustawy emerytalno-rentowej w ustępie 2 stanowi, że dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1 za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Dalsze szczegółowe przesłanki nabycia prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach określone zostały w przepisach Roz..., powołanego już Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z paragrafem 2 ustępem 1 tego Rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach okre..., na zasadach określonych w Rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Ustęp 2 paragrafu 2 powołanego aktu prawnego wskazuje, że okresy pracy, o których mowa w ustępie 1 stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie paragrafu 1 ustępu 2 Rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Jeżeli powodowy pracownik starający się o świadczenie emerytalne z tytułu pracy w szczególnych warunkach nie legitymuje się świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach, to może on w postępowaniu cywilnym przed Sądem w sprawie o emeryturę dowodzić pracy w szczególnych warunkach wszelkimi środkami dowodowymi. Jak już wcześniej zaznaczono powodowi, G. D., udało

się wykazać powołanymi dowodami z zeznań świadków oraz dowodami z dokumentów dołączonych do akt sprawy sądowej, dokumentów zebranych w jego aktach osobowych, iż wykonywał w wyżej wskazanych okresach pracę w szczególnych warunkach. Wskazać także należy, że paragraf 3 Rozporządzenia Rady Ministrów mówi, iż za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej, wymaganym okresem zatrudnienia, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia, a paragraf 4 kreuje ustawowe przesłanki nabycia prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, stwierdzając, że pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: po pierwsze, osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, po drugie, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przesłanki te muszą być spełnione w dniu wejścia w życie Ustawy emerytalnej, a więc na dzień 1 stycznia 1999 roku. Ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki wymagane do nabycia prawa do dochodzonego świadczenia. Po pierwsze, złożył wniosek o emeryturę w dniu 2 września 2015 roku, po drugie miał już wtedy ukończone 60 lat, po trzecie nie był członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, po czwarte, legitymował się ogólnym stażem emerytalnym przekraczającym 25 lat i jak wykazało, po szóste, postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie, także na dzień 1 stycznia 1999 roku posiadał staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze przekraczającym 15 lat. Dlatego na podstawie artykułu, na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz artykułu 477 ze znacznikiem 14 paragraf 2 Kodeksu postępowania cywilnego, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od 1 dnia miesiąca, w którym złożył on wniosek o to świadczenie, gdyż pozostałe przesłanki zostały przez niego spełnione wcześniej. W punkcie drugim wyroku Sąd nie stwierdził odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Wskazać bowiem należy, iż istotnych dla rozstrzygnięcia sporu ustaleń, Sąd Okręgowy dokonywał na podstawie dowodów, które z przyczyn proceduralnych nie mogły być do końca przeprowadzone w postępowaniu przed organem rentowym. W szczególności organ rentowy nie dysponował dowodami z dokumentów z akt osobowych ubezpieczonego oraz przed..., w postępowaniu sądowym przeprowadzane były dowody z zeznań świadków. W końcowej części uzasadnienia Sąd Okręgowy tylko zaznacza, iż nie zakwalifikował do pracy w szczególnych warunkach innego okresu pracy ubezpieczonego od 1 września 1979 roku do 1 września 1980 roku w Przedsiębiorstwie (...) w B., albowiem ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach w tym przedsiębiorstwie, a z dokumentów zebranych w aktach osobowych ubezpieczonego nie było żadnej wzmianki potwierdzającej wykonywanie pracy na stanowisku samochodu ciężarowego, a jak sam ubezpieczony zaznaczał, nie posiadał innych dowodów, na przykład z zeznań świadków, którzy mogliby potwierdzić jego pracę w tym przedsiębiorstwie w szczególnych warunkach. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono.